

Gyventojų pajamų mokesčio (GPM) dalies skyrimas paramai

Dažniausiai užduodami klausimai ir atsakymai

1. Koku būdu galima teikti Prašymus?

Laikotarpiu nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2022 m. sausio 1 d. (skiriant pajamų mokesčio dalį už 2019 ir 2020 metus) mokesčių administratorius nagrinės ne tik elektroniniu būdu per EDS, bet ir popieriuje užpildytus gyventojų Prašymus. Popieriuje užpildytą Prašymo formą mokesčių administratoriui galima įteikti tiesiogiai arba išsiųsti paštu.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. (skiriant pajamų mokesčio dalį už 2021 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius) mokesčių administratorius priims ir nagrinės tik elektroniniu būdu per EDS pateiktus Prašymus.

2. Ar gyventojams nereikės tikslinti ankstesniais metais teiktų Prašymų vien dėl sumažėjusios pervedamos pajamų mokesčio dalies ?

Dėl sumažėjusių 2020 m. ir vėlesniais metais pervestinių pajamų mokesčio dalių Prašymų tikslinti nereikės. 2020 m. ir vėlesniais metais bus pervedama:

1,2 procento pajamų mokesčio — paramos gavėjams (išskyrus profesines sąjungas arba profesinių sąjungų susivienijimus), pagal LR labdaros ir paramos įstatymą (toliau – LPĮ) turintiems teisę gauti paramą, kai Prašymu buvo paskirti 2 % pajamų mokesčio;

0,6 procento pajamų mokesčio — politinėms partijoms, atitinkančioms nustatytus minėtus kriterijus, kai Prašymu buvo paskirtas 1 % pajamų mokesčio;

0,6 procento pajamų mokesčio — profesinėms sąjungoms arba profesinių sąjungų susivienijimams, pagal LPĮ turintiems teisę gauti paramą, kai Prašymu buvo paskirtas 1 % pajamų mokesčio.

Jeigu Prašyme nurodytos pajamų mokesčio dalys buvo paskirtos daugiau kaip vienam pajamų mokesčio dalies gavėjui, tai kiekvienam gavėjui pajamų mokesčio dalis, atsižvelgiant į skiriamos mokesčio dalies sumažėjimą, bus apskaičiuojama ir pervedama pagal kiekvienam gavėjui tenkančias Prašyme nurodytas proporcijas.

3. Ar tai, kad už 2018 m. mokestinį laikotarpį buvo galima skirti didesnes procentines pajamų mokesčio dalis (paramos gavėjams – iki 2 %, politinėms partijoms – iki 1 %, o profesinėms sąjungoms ar profesinių sąjungų susivienijimams – iki 1 %) nei už 2019 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius reiškia, kad pervedama pajamų suma sumažės ?

Nuo 2019 m. ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais gyventojų gautų pajamų pervedamas pajamų mokesčio procentinis dydis sumažintas, todėl, kad pagal LR socialinio draudimo įstatymo pakeitimus, įsigaliojusius nuo 2019 m., darbo užmokestis yra indeksuojamas padidinant bruto darbo užmokestį 1,289 karto, o pagal nuo 2019 m. mokestinio laikotarpio įsigaliojusį LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 6 straipsnį, pakeisti ir pajamų mokesčio tarifai. Pagal nuo 2019 m. mokestinio laikotarpio įsigaliojusius GPMĮ 6 straipsnio pakeitimus, gyventojų pajamos gali būti apmokestinamos ne tik 15 % pajamų mokesčio tarifu, bet ir, priklausomai nuo pajamų rūšies, nuo 15 iki 20 % bei nuo 20 iki 27 % pajamų mokesčio tarifu.

Taigi, nors už 2019 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius procentinė pajamų mokesčio dalis, kurią gyventojas gali skirti kaip paramą (1,2 %), palyginus su 2018 m. mokestiniu laikotarpiu (2 %) sumažėjo, faktiškai pervedama pajamų mokesčio suma nesumažės.

Pavyzdys

Gyventojas 2018 m. mokestiniu laikotarpiu gavo 9704 € (neatskaičius mokesčių) su darbo santykiais susijusių pajamų. Šioms pajamoms, pritaikius priklausantį 2108 € neapmokestinamąjį pajamų dydį, buvo pritaikytas 15 % pajamų mokesčio tarifas ir per mokestinį laikotarpį nuo gyventojų pajamų buvo išskaičiuota 1139,4 € pajamų mokesčio. Gyventojas pateikė prašymą pervesti pajamų mokesčio dalį už 2018 m. mokestinį laikotarpį, kuriame nurodė, kad pageidauja 2 % skirti paramos gavėjui – švietimo įstaigai. Pagal pateiktą prašymą mokesčių administratorius pervedė 22,79 € (per mokestinį laikotarpį išskaičiuota 1139,4 € pajamų mokesčio suma, padauginta iš 2 %). Nuo 2019 m. sausio 1 d., sujungus darbdavio ir darbuotojo mokamus gyventojų pajamų mokesčius bei socialinio draudimo įmokas, darbo užmokestis (neatskaičius mokesčių) padidėjo 1,289 karto. Todėl, 2019 metais gyventojų bendra metinė apskaičiuota pajamų suma sudarys 12508,46 € (9704 € suma, padauginta iš koeficiento 1,289). Nuo šių pajamų (atėmus priklausantį 2772,73 € neapmokestinamąjį pajamų dydį), pritaikius 20 % pajamų mokesčio tarifą, per 2019 m. išskaičiuota 1957,15 € pajamų mokesčio suma. Gyventojas pateikė prašymą už 2019 m. mokestinį laikotarpį ir nurodė, kad pageidauja skirti pajamų mokesčio dalį (1,2 %) vaikų darželiui. Pagal gyventojų pateiktą prašymą perveda 23,49 € suma (per mokestinį laikotarpį išskaičiuota 1957,15 € pajamų mokesčio suma, padauginta iš 1,2 %).

4. Ar galima paremti kelis paramos gavėjus?

Prašyme galima nurodyti:

- skiriant iki 1,2 % pajamų mokesčio — daugiau nei vieną paramos gavėju esantį juridinį asmenį (išskyrus profesines sąjungas ir profesinių sąjungų susivienijimus), ir (ar) meno kūrėją (meno kūrėjus). Bendra jiems skiriama pajamų mokesčio dalis neturi būti didesnė nei 1,2 procento;
- skiriant iki 0,6 % politinei partijai — daugiau kaip vieną politinę partiją, tačiau bendra politinėms partijoms skiriama pajamų mokesčio dalis neturi būti didesnė nei 0,6 procento;
- skiriant iki 0,6 % profesinei sąjungai (profesinių sąjungų susivienijimui) — daugiau kaip vieną profesinę sąjungą ir (ar) profesinių sąjungų susivienijimą, tačiau bendra jiems skiriama pajamų mokesčio dalis neturi būti didesnė nei 0,6 procento.

Pažymime, kad pajamų mokesčio dalis nepervedama, jeigu konkrečiam paramos gavėjui pervestina pajamų mokesčio suma už mokestinį laikotarpį yra mažesnė nei 3 €.

5. Ar bus nagrinėjamas Prašymas, kai gyventojas pagal LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas privalėjo pateikti Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM308 forma), tačiau to nepadarė iki nustatyto termino ?

Tokiu atveju Prašymas nebus nagrinėjamas.

6. Kur šiuo metu skelbiami paramos gavėjų ir politinių partijų duomenys?

Paramos gavėjų (t. y. paramos gavėjų statusą turinčių juridinių asmenų, įskaitant profesines sąjungas ir profesinių sąjungų susivienijimus, ir meno kūrėjų), taip pat ir politinių partijų duomenys skelbiami VMI prie FM interneto svetainėje (adresu: <https://www.vmi.lt/cms/paramos-gaveju-duomenys1>).